

หลักสูตรสถานศึกษา
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านอ้อเจ้า
(สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๔ ปี)

รายวิชา

วิชาการออกแบบและการพัฒนาหลักสูตร
วิชาการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
วิชาการระบวงทัศน์ใหม่ทางการศึกษาปฐมวัย

นักศึกษา รมป.2 ห้อง 1 กลุ่มที่ 4

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต นครราชสีมา

หลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย (อายุ ๓-๔ ปี)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านอ้อเจ้า

จัดทำโดย

สมาชิกกลุ่มที่ 4 ห้อง 1

1.นางสาวพิศมัย คนเพียร	รหัส 571031321001
2.นางสาวอิสราภรณ์ เหง้ากอก	รหัส 571031321007
3.นางสาวนริสรา เหล่าภักดี	รหัส 571031321008
4.นางนันทน์ภัส พิมลิม	รหัส 571031321020
5.นางวาสนา ต่อชีพ	รหัส 571031321021
6.นางสาวภาวิณี เทียงกินรี	รหัส 571031321022
7.นางจุลลดา จารุเมธิชน	รหัส 571031321038
8.นางสุภาพร บุญโยธา	รหัส 571031321039
9.นางธนัญชน วงศ์สุนทร	รหัส 571031321040
10.นางสาวอุบล แก่งสันเทียะ	รหัส 571031321041
11.นางสาวประทุมทิพย์ พุฒตัน	รหัส 571031321042

วิชาออกแบบและการพัฒนาหลักสูตร วิชาการพัฒนาหลักสูตร

สถานศึกษาและวิชากระบวนการทัศน์ใหม่

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต นครราชสีมา

ภาคการศึกษาที่ 2/2560

สารบัญ

	หน้า
หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	
ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย	1
วิสัยทัศน์	1
พันธกิจ	1
เป้าหมาย	2
จุดมุ่งหมาย	2
มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	2
ตารางมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4
โครงสร้างของหลักสูตร	
ตารางการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี	8
กำหนดระยะเวลาเรียน	19
สาระการเรียนรู้	22
หน่วยการเรียนรู้	27
การจัดประสบการณ์	
หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอนแบบมอนเตสซอรี	31
การจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอนแบบมอนเตสซอรี	32
การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	33
สื่อและแหล่งเรียนรู้	37
การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้	38
การประเมินพัฒนาการ	40
การประเมินผลการสอนแบบมอนเตสซอรี	41
การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา	42
ภาคผนวก	44
- ข้อมูลทั่วไป	45

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็ก **3 - 4 ปี** อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคน ให้เต็มตามศักยภาพ **โดยใช้รูปแบบมอนเตสซอรี** ภายใต้บริบทสังคมและวัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรักความเอื้ออาทรและความเข้าใจ เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ประเทศชาติ

วิสัยทัศน์

ภายในปี 2563 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านออบเจ้า ได้จัดการศึกษาระดับปฐมวัย ให้แก่เด็กได้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาตามวัย เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมไทย ร่าเริงแจ่มใส รู้จักรักษาสุขภาพอนามัย มีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยประสานความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองชุมชน และโรงเรียน **ครูจัดประสบการณ์ให้เด็กฝึกคิด ทักษะกระบวนการฝึกการตัดสินใจ มีวินัย และมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง โดยให้เด็กได้ปฏิบัติจริง ได้ทดลอง สำรวจ และแสดงความสามารถของตน โดยจัดการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรี**

พันธกิจ

1. จัดอบรมบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรี
2. จัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้สื่อการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรีให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง
3. จัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน มีอุปกรณ์และวัสดุตามแนวทางการเรียนการสอนแบบมอนเตสซอรี
4. จัดประสบการณ์การเรียนการสอนให้เด็กได้พัฒนาครบทุกส่วน โดยใช้รูปแบบมอนเตสซอรี
5. จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา
6. จัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม
7. จัดกิจกรรมส่งเสริมให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าและความสำคัญของความเป็นไทย
8. สนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

- ร้อยละ 80 ของเด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญา
จากการนำนวัตกรรมการศึกษาปฐมวัยแบบมอนเตสซอรีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

- ร้อยละ 80 ของเด็กมีคุณธรรม จริยธรรมละค่านิยมที่พึงประสงค์

เชิงคุณภาพ

- เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการความพร้อม สามารถเลื่อนขั้นในระดับต่อไปได้

- เด็กมีคุณภาพเป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

พุทธศักราช 2560

- เด็กปฐมวัยมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการตามวัยเต็มศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ต่อไป จึงกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดกับเด็กเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

1. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง และมีสุขนิสัยที่ดี
2. สุขภาพจิตดี มีสุนทรียภาพ มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม
3. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
4. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์

มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีจำนวน 12 มาตรฐาน ดังนี้

1. การพัฒนาการด้านร่างกาย ประกอบด้วย 2 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี

มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่ว

2. พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข

มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว

มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม

3. พัฒนาการด้านสังคม ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรมและความเป็นไทย

มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตามเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4. พัฒนาการด้านสติปัญญา ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน คือ

มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

ตารางมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ 3 – 4 ปี

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ อายุ 3 – 4 ปี
มาตรฐานที่ 1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และ มีสุขนิสัยที่ดี 1.1 น้ำหนักส่วนสูงตามเกณฑ์	1.1.1 น้ำหนักและส่วนสูงตามเกณฑ์ของกรมอนามัย
1.2 มีสุขภาพอนามัย สุขนิสัยที่ดี	1.2.1 ยอมรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และดื่มน้ำที่สะอาดเมื่อมีผู้ชี้แนะ
	1.2.2 ล้างมือก่อนรับประทานอาหารและหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม
	1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา
	1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา
1.3 รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	1.3.1 เล่นและทำกิจกรรมอย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ
มาตรฐานที่ 2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน 2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	2.1.1 เดินตามแนวที่กำหนดได้
	2.1.2 กระโดดสองขาขึ้นลงอยู่กับที่ได้
	2.1.3 วิ่งแล้วหยุดได้
	2.1.4 รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย
2.2 ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันได้โดยใช้มือเดียว
	2.2.2 เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้
	2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1 ซม. ได้
มาตรฐานที่ 3 มีสุขภาพจิตดีและมีความสุข 3.1 แสดงออกทางอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม	3.1.1 แสดงอารมณ์ ความรู้สึก ได้เหมาะสมกับบางสถานการณ์
3.2 มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออก
	3.2.2 แสดงความพอใจในผลงานตนเอง
มาตรฐานที่ 4 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว 4.1 สนใจ มีความสุขและแสดงออก ผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหว	4.1.1 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านงานศิลปะ
	4.1.2 สนใจ มีความสุข และแสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี
	4.1.3 สนใจ มีความสุข และแสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวประกอบเพลง จังหวะ และดนตรี

ตารางมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ 3 – 4 ปี

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ อายุ 3 – 4 ปี
<p>มาตรฐานที่ 5 มีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม</p> <p>5.1 ซื่อสัตย์ สุจริต</p>	5.1.1 บอกหรือชี้ได้ว่าสิ่งใดเป็นของตนเองและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น
5.2 มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจและช่วยเหลือแบ่งปัน	5.2.1 แสดงความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง
	5.2.2 แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ
5.3 มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้าหรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น
5.4 มีความรับผิดชอบ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จเมื่อมีผู้ช่วยเหลือ
<p>มาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิต และปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน</p>	6.1.1 แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ
6.2 มีวินัยในตนเอง	6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเอง
	6.1.3 ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ
	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ
6.3 ประหยัดและพอเพียง	6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ
	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ
<p>มาตรฐานที่ 7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย</p> <p>7.1 ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	7.1.1 มีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อมีผู้ชี้แนะ
7.2 มีมารยาทตามวัฒนธรรมไทย และรักษาความเป็นไทย	7.1.2 ทิ้งขยะให้ถูกที่
	7.2.1 ปฏิบัติตนตามมารยาทไทยได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ
	7.2.2 กล่าวคำขอบคุณและขอโทษเมื่อมีผู้ชี้แนะ
มาตรฐานที่ 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	7.2.3 หยุดยีนเมื่อได้ยินเสียงเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี
	8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน
8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	8.2.1 เล่นร่วมกับเพื่อน
8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	8.2.2 ยิ้มหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยเมื่อมีผู้ชี้แนะ

ตารางมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ 3 – 4 ปี

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ อายุ 3 – 4 ปี
8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	8.3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ
	8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ
	8.3.3 ยอมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ
มาตรฐานที่ 9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย 9.1 สนทนาโต้ตอบและเล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและพูดโต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง
	9.1.2 เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้นๆ
9.2 อ่าน เขียนภาพและสัญลักษณ์ได้	9.2.1 อ่านภาพ และพูดข้อความด้วยภาษาของตน
	9.2.2 เขียน ชิด เขียน อย่างมีทิศทาง
มาตรฐานที่ 10 มีความสามารถในการคิดที่เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ 10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด	10.1.1 บอกลักษณะของสิ่งต่างๆ จากการสังเกต โดยใช้ประสาทสัมผัส
	10.1.2 จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว
	10.1.3 คัดแยกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน
	10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ
10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	10.2.1 ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ
	10.2.2 คาดเดา หรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น
10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ
	10.3.2 แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก
มาตรฐานที่ 11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ 11.1 ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	11.1.1 สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเอง
	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเอง
11.2 แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	

ตารางมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ และสภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ 3 – 4 ปี

มาตรฐาน/ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ อายุ 3 – 4 ปี
<p>มาตรฐานที่ 12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย</p> <p>12.1 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้</p>	<p>12.1.1 สนใจฟังหรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง</p> <p>12.1.2 กระตือรือร้น ในการเข้าร่วมกิจกรรม</p>
<p>12.2 มีความสามารถในการแสวงหาความรู้</p>	<p>12.2.1 ค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ ตามวิธีการ ที่มีผู้ชี้แนะ</p> <p>12.2.2 ใช้ประโยคคำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหาคำตอบ</p>

โครงสร้างของหลักสูตร

หลักสูตรสถานศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านอ้อเจ้า ระดับการศึกษาปฐมวัย เป็นแนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กอายุ 3-4 ปี โดยการจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาความพร้อมด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างเหมาะสมตามวัยและเต็มศักยภาพภายใต้บริบทของสังคม

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 (อายุ 3- 4 ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ 3 – 4 ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้าน ร่างกาย	มฐ.1 ร่างกาย เจริญ เติบโต ตามวัย และมีสุข นิสัยที่ดี	1.1 นำหนักส่วน สูงตามเกณฑ์	1.1.1 นำหนักและส่วนสูงตาม เกณฑ์ของกรมอนามัย	1.เรียนรู้ที่จะเล่นและทำสิ่ง ต่าง ๆ	1.การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ 2.การเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ 2.การเคลื่อนไหวพร้อม วัสดุอุปกรณ์ 3.การเล่นเครื่องเล่น สนามอย่างอิสระ
		1.2 มีสุขภาพ อนามัยสุขนิสัยที่ ดี	1.2.1 ยอมรับ ประทานอาหารที่มี ประโยชน์และดื่มน้ำ ที่สะอาดเมื่อผู้ชี้แนะ 1.2.2 ล้างมือก่อนรับ ประทานอาหารและ หลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม 1.2.3 นอนพักผ่อนเป็นเวลา 1.2.4 ออกกำลังกายเป็นเวลา	1.เรียนรู้สุขนิสัยที่ดี ในการรับประทานอาหาร 2.เรียนรู้การปฏิบัติ กิจวัตรประจำวัน 3.เรียนรู้การออก กำลังกาย 4.เรียนรู้การพักผ่อน เป็นเวลา	1.การปฏิบัติตนตามสุข อนามัย สุขนิสัยที่ดีใน กิจวัตรประจำวัน
		1.3 รักษาความ ปลอดภัยของ ตนเองและผู้อื่น	1.3.1 เล่นและทำกิจกรรม อย่างปลอดภัยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	1.เรียนรู้การเล่นและ ทำกิจกรรมอย่างปลอดภัย ไกลจากอุบัติเหตุ	1.การฟังนิทานเรื่องราว เหตุการณ์เกี่ยวกับการ ป้องกันและรักษาความ ปลอดภัย 2. การเล่นเครื่องเล่น อย่างปลอดภัย

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 (อายุ 3- 4 ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ 3 – 4 ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้าน ร่างกาย	มฐ. 2 กล้ามเนื้อใหญ่ และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้ คล่องแคล่ว และประสานสัมพันธ์กัน	2.1 เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์และทรงตัวได้	2.1.1 เดินตามแนวที่กำหนดได้ 2.1.2 กระโดดสองขาขึ้นลงอยู่กับที่ได้ 2.1.3 วิ่งแล้วหยุดได้ 2.1.4 รับลูกบอลโดยใช้มือและลำตัวช่วย	1.เรียนรู้ที่จะเล่นและเคลื่อนไหวส่วนต่าง ๆ ของร่างกายโดยไม่เสีย การทรงตัว	1.การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทางระดับและพื้นที่ 2.การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง
		2.2 ใช้มือ-ตา ประสานสัมพันธ์กัน	2.2.1 ใช้กรรไกรตัดกระดาษขาดจากกันได้โดยใช้มือเดียว 2.2.2 เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้ 2.2.3 ร้อยวัสดุที่มีรูขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 1 ซม.ได้	1.เรียนรู้ที่จะเล่นและทำกิจกรรมต่าง ๆ	1.การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การประและการร้อยวัสดุ

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 (อายุ 3- 4 ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ 3 – 4 ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้าน อารมณ์ จิตใจ	มฐ. 3. มี สุขภาพจิต ดีและมี ความสุข	3.1 แสดงออก ทางอารมณ์ ได้อย่าง เหมาะสม	3.1.1 แสดงอารมณ์ ความ รู้สึก ได้เหมาะสมกับบาง สถานการณ์	1.เรียนรู้/สามารถ แสดงออกได้เหมาะสม กับเหตุการณ์	1.การพูดสะท้อนความ รู้สึกของตนเองและผู้ อื่น
		3.2 มีความ รู้สึกที่ดีต่อ ตนเองและผู้ อื่น	3.2.1 กล้าพูดกล้าแสดงออก 3.2.2 แสดงความพอใจใน ผลงานตนเอง	1.เรียนรู้/สามารถกล้า แสดงออก 2.แสดงความรู้สึกที่ดี ต่อตนเองและผู้อื่น	1.การพูดสะท้อนความ รู้สึกของตนเองและผู้ อื่น 2.การเล่นบทบาทสมมติ 3.การปฏิบัติกิจกรรม ต่างๆตามความสามารถ ของตนเอง

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้น อนุบาลปีที่ 1 (อายุ 3- 4 ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ 3 – 4 ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้าน อารมณ์ จิตใจ	มฐ. 4 ชื่นชมและ แสดงออก ทางศิลปะ ดนตรี และ การ เคลื่อนไหว	4.1 สนใจ มี ความสุขและ แสดงออก ผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการ เคลื่อนไหว	4.1.1 สนใจ มีความสุข และ แสดงออกผ่านงานศิลปะ 4.1.2 สนใจ มีความสุข และ แสดงออกผ่านเสียงเพลง ดนตรี 4.1.3 สนใจ มีความสุข และ แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหว ประกอบเพลงจังหวะ และ ดนตรี	1.เรียนรู้เกี่ยวกับตัว เด็ก - การเล่น - ประสาทสัมผัสทั้งห้า - การออกกำลังกาย - วันสำคัญ - การเล่นเกมแบบ ต่าง ๆ	สุนทรียภาพ ดนตรี 1. การฟังเพลงการ ร้องเพลงและการ แสดงปฏิกิริยา โต้ตอบเสียงดนตรี 2. การเคลื่อนไหว ตามเสียงเพลง/ ดนตรี 3. การทำกิจกรรม ศิลปะต่างๆ 4.การสร้างสรรค์สิ่ง สวยงาม 5. การเล่นเกม บุคคลกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ 6. การเล่นตามมุม ประสบการณ์

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 (อายุ 3- 4 ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ 3 – 4 ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้าน อารมณ์ จิตใจ	มฐ. 5 มี คุณธรรม จริยธรรม และมี จิตใจที่ดี งาม	5.1 ซื่อสัตย์ สุจริต	5.1.1 บอกหรือชี้ได้ ว่าสิ่งใดเป็นของ ตนเองและสิ่งใดเป็น ของผู้อื่น	1.เรียนรู้ว่าสิ่งของใด เป็นของตนเองและ สิ่งของใดเป็นของผู้ อื่น	1.การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่
		5.2 มีความ เมตตากรุณา มี น้ำใจและ ช่วยเหลือ แบ่งปัน	5.2.1 แสดงความรัก เพื่อน และมีเมตตาสัตว์เลี้ยง 5.2.1 แบ่งปันผู้อื่นได้เมื่อมีผู้ ชี้แนะ	1.เรียนรู้การแสดง ความรักเพื่อนและสัตว์ 2.รู้จักแบ่งปันสิ่งของ	1.การปฏิบัติตนตาม หลักศาสนาที่น่าเชื่อถือ 2.การฟังนิทานเกี่ยวกับ คุณธรรม จริยธรรม
		5.3 มีความเห็น อกเห็นใจผู้อื่น	5.3.1 แสดงสีหน้า หรือท่าทางรับรู้ความรู้สึกผู้อื่น	1.เรียนรู้ เล่นอิสระ เล่นรายบุคคลและเล่นเป็น กลุ่ม	1.การแสดงความคิดเห็น เมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้า หรือเสียใจและการ ช่วยเหลือปลอบโยน เมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ
		5.4 มี ความรับผิดชอบ	5.4.1 ทำงานที่ได้รับมอบหมาย จนสำเร็จเมื่อมีผู้ช่วยเหลือ	1.เรียนรู้การทำงาน ที่ได้รับมอบหมาย	1.การปฏิบัติกิจกรรม ต่างๆตามความ สามารถของตนเอง

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้น อนุบาลปีที่ 1 (อายุ 3- 4 ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ 3 – 4 ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านสังคม	มฐ. 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	6.1 ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	6.1.1 แต่งตัวโดยมีผู้ช่วยเหลือ 6.1.2 รับประทานอาหารด้วยตนเอง 6.1.3 ใช้ห้องน้ำห้องส้วมโดยมีผู้ช่วยเหลือ	1.เรียนรู้ในเรื่องการแต่งตัว 2.เรียนรู้การรับประทานอาหารด้วยตนเอง 3.เรียนรู้การใช้ห้องน้ำห้องส้วม	1.การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน
		6.2 มีวินัยในตนเอง	6.2.1 เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อมีผู้ชี้แนะ 6.2.2 เข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้เมื่อมีผู้ชี้แนะ	1.เรียนรู้ความรับผิดชอบเก็บของเล่นของใช้เข้าที่ 2.เรียนรู้การเข้าแถวตามลำดับก่อนหลังได้	1.ปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน 2.การดูแลห้องเรียนร่วมกัน
		6.3 ประหยัดและพอเพียง	6.3.1 ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียงเมื่อมีผู้ชี้แนะ	1.เรียนรู้การใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดและพอเพียง	1.การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2.การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 (อายุ 3- 4 ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ 3 – 4 ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านสังคม	มฐ. 7 รัก ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความ เป็นไทย	7.1 ดูแลรักษา ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	7.1.1 มีส่วนร่วมดูแลรักษา ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเมื่อ มีผู้ชี้แนะ 7.1.2 ทิ้งขยะให้ถูกที่	1.ธรรมชาติรอบตัวสิ่ง มีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต 2.สิ่งแวดล้อมธรรมชาติ รอบตัว 3.เรียนรู้การทิ้งขยะให้ถูก ที่	1.การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาสิ่ง แวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน 2.การเพาะปลูกและ ดูแลต้นไม้ 3.การสนทนาข่าวและ เหตุการณ์ที่เกี่ยวกับ ธรรมชาติและสิ่ง แวดล้อมในชีวิต ประจำวัน
		7.2 มีมารยาท ตามวัฒนธรรม ไทย และ รักษาความเป็น ไทย	7.2.1 ปฏิบัติตน ตามมารยาทไทยได้ เมื่อมีผู้ชี้แนะ 7.2.2 กล่าวคำ ขอบคุณและขอโทษ เมื่อมีผู้ชี้แนะ 7.2.3 หยัดยืนเมื่อ ได้ยินเสียงเพลง ชาติไทยและเพลง สรรเสริญพระบารมี	1.เรียนรู้การแสดง ความเคารพ 2.เรียนรู้ที่จะกล่าวคำ ขอบคุณและขอโทษ 3.เรียนรู้เมื่อได้ยิน เสียงเพลงชาติไทยและ เพลงสรรเสริญพระ บารมีควรหยุดยืนตรง	1.การเล่นบทบาท สมมติการปฏิบัติตน ในความเป็นคนไทย 2.การปฏิบัติตาม วัฒนธรรมท้องถิ่นที่ อาศัยและประเพณี ไทย

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้น อนุบาลปีที่ 1 (อายุ 3- 4 ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ 3 – 4 ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านสังคม	มฐ. 8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	8.1 ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล	8.1.1 เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเด็กที่แตกต่างไปจากตน	1.เรียนรู้ที่จะรอย 2.เรียนรู้เกี่ยวกับตัวเด็ก 3.เรียนรู้ที่จะเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น	1.การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
		8.2 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	8.2.1 เล่นร่วมกับเพื่อน 8.2.2 ยิ้มหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคยเมื่อมีผู้ชี้แนะ	1.เรียนรู้ที่จะเล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น 2.เรียนรู้ยิ้มหรือทักทายผู้ใหญ่และบุคคลที่คุ้นเคย	1.การเล่นและการทำงานร่วมกับผู้อื่น
		8.3 ปฏิบัติตนเบื้องต้นในการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	8.3.1 ปฏิบัติตามข้อตกลงเมื่อมีผู้ชี้แนะ 8.3.2 ปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามเมื่อมีผู้ชี้แนะ 8.3.3 ยอมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหาเมื่อมีผู้ชี้แนะ	1.เรียนรู้ที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงง่าย ๆ 2.เรียนรู้ที่จะฟังและปฏิบัติตนเป็นผู้นำและผู้ตามได้ 3.เรียนรู้ยอมรับการประนีประนอมแก้ไขปัญหาได้	1.การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน 2.การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน 3.การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 (อายุ 3- 4 ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ 3 – 4 ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านสติ ปัญญา	มฐ. 9 ใช้ ภาษา สื่อสารได้ เหมาะสม กับวัย	9.1 สนทนา โต้ตอบและ เล่าเรื่องให้ ผู้อื่นเข้าใจ	9.1.1 ฟังผู้อื่นพูดจนจบและพูด โต้ตอบเกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง 9.1.2 เล่าเรื่องด้วย ประโยคสั้นๆ	1.เรียนรู้ที่จะพูดจน จบและพูดโต้ตอบ เกี่ยวกับเรื่องที่ฟัง ในการเล่นและทำ กิจกรรม 2.เรียนรู้การสนทนา โต้ตอบ เล่าเรื่อง ด้วยประโยคสั้น ๆ	1.การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจองบทร้อย กรองหรือเรื่องราว ต่างๆ 2.การพูดแสดงความ คิด ความรู้สึก และ ความต้องการ
		9.2 อ่าน เขียนภาพ และ สัญลักษณ์ได้	9.2.1 อ่านภาพ และ พูดข้อความด้วยภาษาของตน 9.2.2 เขียน ชิด เขียน อย่างมีทิศทาง	1.เรียนรู้ที่จะอ่าน ภาพและข้อความ สนใจเรื่องที่ผู้อื่น อ่านให้ฟัง 2. เรียนรู้ที่จะเขียน ชิด เขียนเส้นอย่างมี ทิศทาง	1.การอ่านหนังสือภาพ นิทาน หลากหลายประ เภท/รูปแบบ 2.การเขียนร่วมกัน ตามโอกาส และการ เขียนอิสระ

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้น อนุบาลปีที่ 1 (อายุ 3- 4 ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ 3 – 4 ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านสติ ปัญญา	มฐ. 10 มีความสามารถในการคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย	10.1 มีความสามารถในการคิดรวบยอด	10.1.1 บอกลักษณะของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส 10.1.2 จับคู่หรือเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ โดยใช้ลักษณะหรือหน้าที่การใช้งานเพียงลักษณะเดียว 10.1.3 คัดแยกสิ่งต่างๆ ตามลักษณะหรือหน้าที่การใช้งาน 10.1.4 เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ	1. เรียนรู้การบอกลักษณะ การจับคู่ คัดแยก เรียงลำดับ สิ่งของ เครื่องใช้ ยานพาหนะและการสื่อสารต่าง ๆ ที่ใช้ในชีวิตประจำวันของเด็ก เช่น สี รูปทรง ขนาด จำนวน ฯลฯ	1.การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆโดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างสัมพันธ์อย่างเหมาะสม 2.การคัดแยกการจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะรูปร่างและรูปทรง 3.การจับคู่ การเปรียบเทียบและการเรียงลำดับสิ่งต่างๆตามลักษณะความยาว/ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร
		10.2 มีความสามารถในการคิดเชิงเหตุผล	10.2.1 ระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำเมื่อมีผู้ชี้แนะ 10.2.2 คาดเดาหรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น	1.เรียนรู้ที่จะระบุผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำได้ 2.เรียนรู้การคาดเดาหรือคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้น	1.การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ 2.การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล
		10.3 มีความสามารถในการคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ	10.3.1 ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ 10.3.2 แก้ปัญหาโดยลองผิดลองถูก	1.เรียนรู้ที่จะตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ 2.เรียนรู้แก้ปัญหาโดยการลองผิดลองถูก	1.การตัดสินใจและการมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้นอนุบาลปีที่ 1 (อายุ 3- 4 ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ 3 – 4 ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านสติ ปัญญา	มฐ. 11 มี จินตนาการ และความ คิด สร้างสรรค์	11.1 ทำงาน ศิลปะตาม จินตนาการ และความ คิดสร้างสรรค์	11.1.1 สร้างผล งานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง	1.เรียนรู้ที่จะสร้างผล งานศิลปะตามความ คิดความรู้สึกของ ตนเองได้	1.การรับรู้และแสดง ความคิดความรู้สึก ผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน
		11.2 แสดง ท่าทาง/ เคลื่อนไหว ตามจินตนาการ อย่างสร้างสรรค์	11.2.1 เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อ สื่อสารความคิด ความ รู้สึกของตนเอง	1.เรียนรู้ที่จะแสดง ท่าทางเพื่อสื่อสาร ความคิด ความรู้สึก ของตนเองได้	1.การแสดงความคิด สร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การ เคลื่อนไหว และศิลปะ

ตารางวิเคราะห์การเรียนรู้รายปี ชั้น อนุบาลปีที่ 1 (อายุ 3- 4 ปี)

พัฒนาการ	มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	สภาพที่พึงประสงค์ เด็กอายุ 3 – 4 ปี	สาระการเรียนรู้รายปี	
				สาระที่ควรเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ
ด้านสติ ปัญญา	มฐ. 12 มี เจตคติที่ดี ต่อการเรียน รู้ และมี ความ สามารถใน การแสวงหา ความรู้ได้ เหมาะสมกับ วัย	12.1 มี เจตคติที่ดี ต่อการเรียน รู้	12.1.1 สนใจฟัง หรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง 12.1.2 กระตือรือร้น ในการเข้าร่วม กิจกรรม	1.เรียนรู้ที่จะฟังหรือ อ่านหนังสือ 2.เรียนรู้ร่วมกิจกรรม ด้วยความสนใจ กระตือรือร้นการทำ กิจกรรมเกี่ยวกับสิ่ง ต่างๆ รอบตัว	1.การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบ ตัว 2.การสืบเสาะ หาความรู้เพื่อค้นหา คำตอบของข้อสงสัย ต่างๆ
		12.2 มี ความ สามารถใน การ แสวงหา ความรู้	12.2.1 ค้นหาคำ ตอบของข้อสงสัย ต่างๆ ตามวิธีการที่ มีผู้ชี้แนะ 12.2.2 ใช้ประโยค คำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการ ค้นหาคำตอบ	1. เรียนรู้ที่จะใช้ คำถาม ถามนำใน การเล่นและทำ กิจกรรมต่าง ๆ คำถามว่า “ใคร” “อะไร” ในการค้นหา คำตอบ 2. เรียนรู้ที่จะ แสวงหาคำตอบ/ข้อ สงสัยต่าง ๆ	1.การตั้งคำถามใน เรื่องที่สนใจ 2.การสืบเสาะ หาความรู้เพื่อค้นหา คำตอบของข้อสงสัย ต่างๆ

กำหนดระยะเวลาเรียน

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดกรอบโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก 1-3 ปีการศึกษาโดยประมาณ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่เริ่มเข้าสถานศึกษาหรือสถานศึกษาพัฒนาเด็กปฐมวัย เวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยจึงขึ้นอยู่กับสถานศึกษาแต่ละแห่ง โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 180 วันต่อ 1 ปีการศึกษาในแต่ละวันจะใช้เวลาไม่น้อยกว่า 5 ชั่วโมง โดยสามารถปรับให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาและสถานศึกษาเด็กปฐมวัย

สาระการเรียนรู้

สาระการเรียนรู้ใช้เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็กเพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้าน ให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๑. ประสบการณ์สำคัญ ประสบการณ์สำคัญเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนไปใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ ให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้ ลงมือปฏิบัติ และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการครอบคลุมทุกด้าน ดังนี้

๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ กล้ามเนื้อเล็ก และการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อและระบบประสาท ในการทำกิจวัตรประจำวันหรือทำกิจกรรมต่างๆและสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสดูแลสุขภาพและสุขอนามัย และการรักษาความปลอดภัย ดังนี้

๑.๑.๑ การใช้กล้ามเนื้อใหญ่

๑.๑.๑.๑ การเคลื่อนไหวอยู่กับที่

๑.๑.๑.๒ การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่

๑.๑.๑.๓ การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์

๑.๑.๑.๔ การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ในการ

ขว้าง การจับ การโยน การเตะ

๑.๑.๑.๕ การเล่นเครื่องเล่นสนามอย่างอิสระ

๑.๑.๒ การใช้กล้ามเนื้อเล็ก

๑.๑.๒.๑ การเล่นเครื่องเล่นสัมผัสและการสร้างจากแท่งไม้ บล็อก

๑.๑.๒.๒ การเขียนภาพและการเล่นกับสี

๑.๑.๒.๓ การปั้น

๑.๑.๒.๔ การประดิษฐ์สิ่งต่างๆด้วย เศษวัสดุ

๑.๑.๒.๕ การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ

๑.๑.๓ การรักษาสุขภาพอนามัยส่วนตัว

๑.๑.๓.๑ การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนามัยที่ดีในกิจวัตรประจำวัน

๑.๑.๔ การรักษาความปลอดภัย

๑.๑.๔.๑ การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน

๑.๑.๔.๒ การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย

๑.๑.๔.๓ การเล่นเครื่องเล่นอย่างปลอดภัย

๑.๑.๔.๔ การเล่นบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ

๑.๑.๕ การตระหนักรู้เกี่ยวกับร่างกายตนเอง

๑.๑.๕.๑ การเคลื่อนไหวเพื่อควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่

๑.๑.๕.๒ การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง

๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจเป็นการสนับสนุนให้เด็กได้แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกของตนเองที่เหมาะสมกับวัย ตระหนักถึงลักษณะพิเศษเฉพาะที่เป็นอัตลักษณ์ ความเป็นตัวของตัวเอง มีความสุข ร่าเริงแจ่มใส การเห็นอกเห็นใจผู้อื่นได้ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรม สุนทรียภาพ ความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และความเชื่อมั่นในตนเองขณะปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

๑.๒.๑ สุนทรียภาพ ดนตรี

๑.๒.๑.๑ การฟังเพลง การร้องเพลง และการแสดงปฏิกิริยาโต้ตอบเสียงดนตรี

๑.๒.๑.๒ การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี

๑.๒.๑.๓ การเล่นบทบาทสมมติ

๑.๒.๑.๔ การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ

๑.๒.๑.๕ การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม

๑.๒.๒ การเล่น

๑.๒.๒.๑ การเล่นอิสระ

๑.๒.๒.๒ การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่

๑.๒.๒.๓ การเล่นตามมุมประสบการณ์

๑.๒.๒.๔ การเล่นนอกห้องเรียน

๑.๒.๓ คุณธรรม จริยธรรม

๑.๒.๓.๑ การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ

๑.๒.๓.๒ การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม

๑.๒.๓.๓ การร่วมสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม

๑.๒.๔ การแสดงออกทางอารมณ์

๑.๒.๔.๑ การสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น

๑.๒.๔.๒ การเล่นเกมบทบาทสมมติ

๑.๒.๔.๓ การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี

๑.๒.๔.๔ การร้องเพลง

๑.๒.๔.๕ การทำงานศิลปะ

๑.๒.๕ การมีอัตลักษณ์เฉพาะตนและเชื่อว่าตนเองมีความสามารถ

๑.๒.๕.๑ การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆตามความสามารถของตนเอง

๑.๒.๖ การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น

๑.๒.๖.๑ การแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นอกเห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และการช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ

๑.๓ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่างๆรอบตัวจากการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเรียนรู้ทางสังคม เช่น การเล่นเกม การทำงานกับผู้อื่น การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน การแก้ปัญหาข้อขัดแย้งต่างๆ

๑.๓.๑ การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

๑.๓.๑.๑ การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน

๑.๓.๑.๒ การปฏิบัติตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๓.๒ การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๓.๒.๑ การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน

๑.๓.๒.๒ การทำงานศิลปะที่ใช้วัสดุหรือสิ่งของที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่

๑.๓.๒.๓ การเพาะปลูกและดูแลต้นไม้

๑.๓.๒.๔ การเลี้ยงสัตว์

๑.๓.๒.๕ การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน

๑.๓.๓ การปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและความเป็นไทย

๑.๓.๓.๑ การเล่นเกมบทบาทสมมุติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย

๑.๓.๓.๒ การปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมท้องถิ่นที่อาศัยและประเพณีไทย

๑.๓.๓.๓ การประกอบอาหารไทย

๑.๓.๓.๔ การศึกษานอกสถานที่

๑.๓.๓.๕ การละเล่นพื้นบ้านของไทย

๑.๓.๔ การมีปฏิสัมพันธ์ มีวินัย มีส่วนร่วม และบทบาทสมาชิกของสังคม

๑.๓.๔.๑ การร่วมกำหนดข้อตกลงของห้องเรียน

๑.๓.๔.๒ การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของห้องเรียน

๑.๓.๔.๓ การให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ

๑.๓.๔.๔ การดูแลห้องเรียนร่วมกัน

๑.๓.๔.๕ การร่วมกิจกรรมวันสำคัญ

๑.๓.๕ การเล่นแบบร่วมมือร่วมใจ

๑.๓.๕.๑ การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

๑.๓.๕.๒ การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น

๑.๓.๕.๓ การทำศิลปะแบบร่วมมือ

๑.๓.๖ การแก้ปัญหาความขัดแย้ง

๑.๓.๖.๑ การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา

๑.๓.๖.๒ การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง

๑.๓.๗ การยอมรับในความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

๑.๓.๗.๑ การเล่นหรือ ทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน

๑.๔ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้เรียนรู้เรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัวผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่างๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา จินตนาการความคิดสร้างสรรค์ การแก้ปัญหา การคิดเชิงเหตุผล และการคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ รอบตัวและมีความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

๑.๔.๑ การใช้ภาษา

๑.๔.๑.๑ การฟังเสียงต่างๆ ในสิ่งแวดล้อม

๑.๔.๑.๒ การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ

๑.๔.๑.๓ การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ

๑.๔.๑.๔ การแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ

๑.๔.๑.๕ การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง

๑.๔.๑.๖ การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ

- ๑.๔.๑.๓ การพูดอย่างสร้างสรรค์ในการเล่น และการกระทำต่างๆ
- ๑.๔.๑.๔ การรจขงหะที่เหมะสมในการพูด
- ๑.๔.๑.๕ การพูดเรียงลำดับเพื่อใช้ในการสื่อสาร
- ๑.๔.๑.๑๐ การอ่านหนังสือภาพ นิทาน หลากหลายประเภท/รูปแบบ
- ๑.๔.๑.๑๑ การอ่านอิสระตามลำพัง การอ่านร่วมกัน การอ่านโดยมีผู้ชี้แนะ
- ๑.๔.๑.๑๒ การเห็นแบบอย่างของการอ่านที่ถูกต้อง
- ๑.๔.๑.๑๓ การสังเกตทิศทางการอ่านตัวอักษร คำ และข้อความ
- ๑.๔.๑.๑๔ การอ่านและชี้ข้อความ โดยกวาดสายตามบรรทัดจากซ้ายไปขวา จาก

บนลงล่าง

- ๑.๔.๑.๑๕ การสังเกตตัวอักษรในชื่อของตน หรือคำคุ้นเคย
- ๑.๔.๑.๑๖ การสังเกตตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำผ่านการอ่านหรือเขียนของผู้ใหญ่
- ๑.๔.๑.๑๗ การคาดเดาคำ วลี หรือประโยค ที่มีโครงสร้างซ้ำๆกัน จากนิทาน เพลง

คำคล้องจอง

- ๑.๔.๑.๑๘ การเล่นเกมทางภาษา
- ๑.๔.๑.๑๙ การเห็นแบบอย่างของการเขียนที่ถูกต้อง
- ๑.๔.๑.๒๐ การเขียนร่วมกันตามโอกาส และการเขียนอิสระ
- ๑.๔.๑.๒๑ การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย
- ๑.๔.๑.๒๒ การคิดสะกดคำและเขียนเพื่อสื่อความหมายด้วยตนเองอย่างอิสระ

๑.๔.๒ การคิดรวบยอด การคิดเชิงเหตุผล การตัดสินใจและแก้ปัญหา

๑.๔.๒.๑ การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสอย่างเหมาะสม

- ๑.๔.๒.๒ การสังเกตสิ่งต่างๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน
- ๑.๔.๒.๓ การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่างๆด้วยการ

กระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ

- ๑.๔.๒.๔ การเล่นกับสื่อต่างๆที่เป็นทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย
- ๑.๔.๒.๕ การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนกสิ่งต่างๆตามลักษณะและรูปร่าง

รูปทรง

- ๑.๔.๒.๖ การต่อของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วน
- ๑.๔.๒.๗ การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูป
- ๑.๔.๒.๘ การนับและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆในชีวิตประจำวัน

- ๑.๔.๒.๙ การเปรียบเทียบและเรียงลำดับจำนวนของสิ่งต่างๆ
- ๑.๔.๒.๑๐ การรวมและการแยกสิ่งต่างๆ
- ๑.๔.๒.๑๑ การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่างๆ
- ๑.๔.๒.๑๒ การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่างๆโดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน
- ๑.๔.๒.๑๓ การจับคู่ การเปรียบเทียบ และการเรียงลำดับ สิ่งต่างๆ ตามลักษณะความยาว/ความสูงน้ำหนัก ปริมาตร

- ๑.๔.๒.๑๔ การบอกและเรียงลำดับกิจกรรมหรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา
- ๑.๔.๒.๑๕ การใช้ภาษาทางคณิตศาสตร์กับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน
- ๑.๔.๒.๑๖ การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ
- ๑.๔.๒.๑๗ การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล
- ๑.๔.๒.๑๘ การมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล
- ๑.๔.๒.๑๙ การตัดสินใจและมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหา

๑.๔.๓ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

- ๑.๔.๓.๑ การรับรู้ และแสดงความคิดความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่น และชิ้นงาน
- ๑.๔.๓.๒ การแสดงความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทาง การเคลื่อนไหว และศิลปะ
- ๑.๔.๓.๓ การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้รูปร่างรูปทรงจากวัสดุที่หลากหลาย

๑.๔.๔ เจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้และการแสวงหาความรู้

- ๑.๔.๔.๑ การสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว
- ๑.๔.๔.๒ การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจ
- ๑.๔.๔.๓ การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ
- ๑.๔.๔.๔ การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหา

ความรู้ในรูปแบบต่างๆและแผนภูมิอย่างง่าย

สาระที่ควรเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดแนวคิดหลังจากนำสาระการเรียนรู้นั้น ๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา ครูสามารถกำหนดรายละเอียดขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้ อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

๒.๑ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรรู้จักชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา รู้จักอวัยวะต่างๆ วิธีระวังรักษาร่างกายให้สะอาดและมีสุขภาพอนามัยที่ดี การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การ

ระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่นและภัยใกล้ตัว รวมทั้งการปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การรู้จักความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การกำกับตนเอง การเล่นและทำสิ่งต่างๆด้วยตนเองตามลำพังหรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การสะท้อนการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมีคุณธรรม จริยธรรม

๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่างๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทยและการปฏิบัติตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่นๆ

๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า สภาพอากาศ ภัยธรรมชาติ แรง และพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุข

๒.๔ สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ปริมาตร น้ำหนัก จำนวน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ รอบตัว เวลา เงิน ประโยชน์ การใช้งาน และการเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัด ปลอดภัยและรักษาสิ่งแวดล้อม

หน่วยการเรียนรู้การจัดประสบการณ์การศึกษาปฐมวัย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านออเจ้า

สัปดาห์ที่ 1-4 ก้าวใหม่ได้เรียนรู้	สัปดาห์ที่ 21 ชื่นชมอาชีพ
สัปดาห์ที่ 5 ชื่อของหนูกี้มี	สัปดาห์ที่ 22 ชีวิตน่ารู้
สัปดาห์ที่ 6 เป็นเด็กดีมีวินัย	สัปดาห์ที่ 23 ฤดูกาลธรรมชาติ
สัปดาห์ที่ 7 สุขสดใสในร่างกาย	สัปดาห์ที่ 24 วันคืนชื่นชอุรา
สัปดาห์ที่ 8 แสนสบายกินดี มีสุข	สัปดาห์ที่ 25 นานาสัตว์โลก
สัปดาห์ที่ 9 ทุก ทุกวันออกกำลังกาย	สัปดาห์ที่ 26 นกน้อยเรียงว่า
สัปดาห์ที่ 10 ความปลอดภัยมีมากหลาย	สัปดาห์ที่ 27 ต้นไม้คืนป่า
สัปดาห์ที่ 11 สัมผัสกายทั้ง 5	สัปดาห์ที่ 28 ดอกไม้งามตา
สัปดาห์ที่ 12 หนูจำหนทำได้	สัปดาห์ที่ 29 สรรหาผีเสื้อ
สัปดาห์ที่ 13 เพลงประกายหนูน้อยน่ารัก	สัปดาห์ที่ 30 ชยันเหลือเจ้ามดน้อย
สัปดาห์ที่ 14 บ้านสุขสันต์	สัปดาห์ที่ 31 อร่อยผักผลไม้
สัปดาห์ที่ 15 ครอบครัวธรรมชาติ	สัปดาห์ที่ 32 เต็บใหญ่เพราะเมล็ดข้าว
สัปดาห์ที่ 16 เพื่อนบ้านของหนู	สัปดาห์ที่ 33 โลกเราน่าอยู่
สัปดาห์ที่ 17 เรียนรู้จังหวัด	สัปดาห์ที่ 34 สีสวยสดใส
สัปดาห์ที่ 18 ที่พักอุ่นใจ	สัปดาห์ที่ 35 เดินทางทั่วไทย
สัปดาห์ที่ 19 สายใยชุมชน	สัปดาห์ที่ 36 โลกไร้พรมแดน
สัปดาห์ที่ 20 ประเมินผล	สัปดาห์ที่ 37 สิ่งของเครื่องใช้
	สัปดาห์ที่ 38 หัวใจนักคิด
	สัปดาห์ที่ 39 นักประดิษฐ์ตัวน้อย
	สัปดาห์ที่ 40 ประเมินผล

การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย 3-4 ปี จะไม่จัดเป็นรายวิชา แต่จัดในรูปของ กิจกรรมบูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง เกิดการเรียนรู้ ได้พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคมและสติปัญญา **ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านอ้อเจ้า ได้ยึดทฤษฎีการเรียนรู้ของ มอนเตสเซอร์รี่ ซึ่งเด็กสามารถเลือกที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากสภาพแวดล้อม ที่ครูจัดให้ไว้ใน ห้อง พัฒนามนุษย์ให้เป็นมนุษย์ที่ดีมีสังคมที่สมบูรณ์โดยมีหลักการและแนวทางการจัด ประสบการณ์ ดังนี้**

1. หลักการจัดประสบการณ์

- 1.1 จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง
- 1.2 เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่
- 1.3 จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและผลผลิต
- 1.4 จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์
- 1.5 ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

2. แนวทางการจัดประสบการณ์

- 2.1 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการคือเหมาะกับอายุ ภูมิภาวะและระดับพัฒนาการเพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
- 2.2 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้คือ เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง
- 2.3 จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ คือ บูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้
- 2.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอ ความคิดโดยผ่านผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
- 2.5 จัดประสบการณ์ ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความสุขและเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือ ในลักษณะต่างๆ กัน
- 2.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก
- 2.7 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

- 2.8 จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้
- 2.9 ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ทั้งการวางแผนการสนับสนุนสื่อ การสอนการเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ
- 2.10 จัดทำสารนิทัศน์ ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและ การเรียนรู้ของเด็กเป็น รายบุคคลนำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

3. การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 3-4 ปี สามารถนำมาจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ทั้งผู้สอนและเด็กทราบว่า แต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใดและอย่างไร การจัดกิจกรรม ประจำมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวันดังนี้

3.1 หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

- 3.1.1 กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวัน
- 3.1.2 กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที
- 3.1.3 กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40-60 นาที
- 3.1.4 กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กกิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็นผู้ริเริ่มและกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนักเพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป
- 3.2 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันต้องให้ครอบคลุมดังต่อไปนี้
- 3.2.1 การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหว และความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่างๆ จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี
- 3.2.2 การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตาจึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นเครื่องมือสัมผัส เล่นเกม ต่อภาพ ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับช้อนส้อม ใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สี เทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ
- 3.2.3 การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่นมีความเชื่อมั่นกล้าแสดงออกมีวินัยในตนเองรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ

เพื่อแม่ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ จึงควรจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาส ตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมตลอดเวลาที่โอกาสเอื้ออำนวย

3.2.4 การพัฒนาสังคมนิสัย เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น จึงควรจัดให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหารพักผ่อน นอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่น และทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของส่วนรวมเก็บของเข้าที่ เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ ฯลฯ

3.2.5 การพัฒนาการคิดเพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอดสังเกต จำแนก เปรียบเทียบจัดหมวดหมู่เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหาจึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนาอภิปราย แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นเชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทดลองศึกษาออกสถานที่ ประกอบอาหาร หรือจัดให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษาที่เหมาะสมกับวัยอย่างหลากหลาย ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและในการทำกิจกรรม ทั้งที่เป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่หรือรายบุคคล

3.2.6 การพัฒนาภาษาเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน และบุคลากรที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

3.2.7 การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ รอบตัว โดยใช้กิจกรรมศิลปะและดนตรีเป็นสื่อ ใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ให้ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระ ตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็กเล่นบทบาทสมมติในมุมเล่นต่างๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้างสิ่งต่างๆ เช่น แท่งไม้ รูปทรงต่างๆ ฯลฯ

ตารางกิจกรรมประจำวัน

ระดับ ปฐมวัย ๓ - ๔ ปี

เวลา	กิจกรรม
๐๗.๓๐ น. - ๐๘.๓๐ น.	รับเด็ก
๐๘.๓๐ น. - ๐๘.๕๐ น.	เคารพธงชาติ สวดมนต์ แผ่เมตตา ออกกำลังกาย
๐๘.๕๐ น. - ๐๙.๐๐ น.	ตรวจสุขภาพ ไปห้องน้ำ
๐๙.๐๐ น. - ๐๙.๒๐ น.	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ
๐๙.๒๐ น. - ๐๙.๔๐ น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
๐๙.๔๐ น. - ๑๐.๐๐ น.	กิจกรรมสร้างสรรค์
๑๐.๐๐ น. - ๑๐.๓๐ น.	กิจกรรมเสรี/มุมประสบการณ์
๑๐.๓๐ น. - ๑๑.๑๐ น.	กิจกรรมกลางแจ้ง
๑๑.๑๐ น. - ๑๒.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน ล้างหน้า แปรงฟัน
๑๒.๐๐ น. - ๑๔.๐๐ น.	สวดมนต์ สมาธิ นอนพักผ่อน
๑๔.๐๐ น. - ๑๔.๒๐ น.	เก็บที่นอน ล้างหน้า ทาแป้ง
๑๔.๒๐ น. - ๑๔.๓๐ น.	พัก ดื่มนม
๑๔.๓๐ น. - ๑๕.๐๐ น.	กิจกรรมเกมการศึกษา สรุปกิจกรรมประจำวัน
๑๕.๐๐ น. - ๑๖.๓๐ น.	เตรียมตัวกลับบ้าน

หมายเหตุ เวลาและกิจกรรมสามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอนแบบมอนเตสซอรี

1. พัฒนาการสอนให้สัมพันธ์กับพัฒนาการความต้องการ ตามธรรมชาติของเด็กแต่ละคน
2. ในช่วงอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 3 ขวบ เป็นช่วงที่จิตซึมซับสิ่งแวดล้อมโดยไร้ความรู้สึก ผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 การมองเห็น การได้ยิน การลิ้มรส การดมกลิ่น และการสัมผัส เด็กใช้จิตในการหาความรู้
3. การเรียนรู้ในระยะแรกของชีวิต เป็นช่วงพัฒนาสติปัญญา เด็กสามารถเรียนทักษะเฉพาะอย่างได้ดีครูต้องช่างสังเกต และใช้ประโยชน์จากช่วงเวลานี้ในการจัดการเรียนการสอนให้สมบูรณ์ที่สุด
4. การเตรียมสิ่งแวดล้อม เด็กจะเรียนได้ดีที่สุดในสภาพการจัดสิ่งแวดล้อมที่ได้เตรียมเอาไว้อย่างมีจุดหมาย มีอิสระจากการควบคุมของผู้ใหญ่ ได้ทำกิจกรรมต่างๆ ตามความคิดของตนเอง

5. เด็กสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง เรียนรู้ระเบียบวินัยของชีวิต มีอิสรภาพในการทำงาน และแก้ไขข้อบกพร่อง เด็กสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ลดวิธีการให้ครูเป็นศูนย์กลาง แต่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางในการเรียนเพิ่มขึ้น

การจัดประสบการณ์

เน้นการเรียนรู้ตามลำดับขั้น ไม่ต้องการให้เด็กลองผิดลองถูก สร้างสมาธิ ความมั่นใจ ครูสามารถวินิจฉัยและแก้ปัญหาการเรียนรู้ของเด็กได้ โดยสาธิตและฝึกให้เด็กเรียนรู้และตัดสินใจด้วยตนเอง

การเตรียม = ครูเตรียมอุปกรณ์การศึกษาเด็กสามารถเข้าเรียนแบบคละอายุได้

การดำเนินการ = ชี้แนะ เด็กเลือกอุปกรณ์การศึกษาตามความสนใจ

ชั้นสอน ครูสาธิตให้เด็กดู

ชั้นสรุป ครูให้เด็กเก็บอุปกรณ์ ครูบันทึกความรู้ ครูบันทึกการอุปกรณ์

กิจกรรมมอนเตสเซอร์รี่ มี 3 กลุ่ม

1. กลุ่มประสบการณ์ชีวิต ฝึกให้เด็กมีระเบียบวินัย มีสมาธิ เป็นตัวของตัวเอง และได้พัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก

2. กลุ่มประสาทสัมผัส ฝึกให้เด็กใช้ประสาทสัมผัสทั้ง 5 ให้สัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม

3. กลุ่มวิชาการ (คณิตศาสตร์และภาษา) ปูพื้นฐานความรู้เรื่องจำนวนตัวเลขการอ่านและการเขียน เด็กจะได้เรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอนจากรูปธรรมสู่นามธรรม โดยใช้อุปกรณ์ของมอนเตสเซอร์รี่เป็นสื่อการเรียนแบบมอนเตสเซอร์รี่จะเน้นแบบคละอายุ ให้ช่วงอายุห่างกันประมาณ 3 ปี มีทั้งเด็กที่อายุมากกว่า เท่ากันและน้อยกว่า เรียนอยู่ในกลุ่มเดียวกัน จุดประสงค์ก็เพื่อให้เด็กช่วยเหลือกัน ไม่มีการแข่งขันกันในห้องเรียน

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

การสร้างบรรยากาศและจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมีความสำคัญต่อเด็กมาก เนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้มีความสนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมต่างๆ รอบตัว ดังนั้นจะต้องมีการจัดเตรียมสิ่งแวดล้อม และสร้างบรรยากาศให้เหมาะสมกับความต้องการของเด็ก ที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ เด็กสามารถเรียนรู้จากการเล่นที่เป็นประสบการณ์ตรงที่เกิดขึ้นจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า จึงจำเป็นที่ต้องสร้างบรรยากาศและจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพความต้องการของเด็ก เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดหมายในการพัฒนาเด็ก

การสร้างบรรยากาศและจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความสะอาด ความปลอดภัย
2. ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
3. ความสะดวกในการทำกิจกรรม
4. ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ สนามเด็กเล่น
5. ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน สีและเครื่องเล่น
6. บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่นและมุมประสบการณ์ต่างๆ

สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน จะต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็กความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของตัวเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกรับผิดชอบ มั่นใจ และมีความสุข ซึ่งมีการจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

1. พื้นที่อำนวยความสะดวกเพื่อเด็กและครูผู้สอน
 - 1.1 ที่แสดงผลงานของเด็ก จัดเป็นแผ่นป้ายหรือที่แขวนผลงาน
 - 1.2 ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก จัดทำเป็นกล่อง หรือจัดใส่แฟ้มรายบุคคล
 - 1.3 ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก ทำเป็นช่องตามจำนวนของเด็ก
 - 1.4 ที่เก็บเครื่องใช้ของครูผู้สอน เช่น อุปกรณ์การสอน จัดเป็นชั้น หรือเป็นกล่อง
 - 1.5 ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอน ข่าวสาร และสิ่งที่เด็กสนใจ

2. พื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมและการเคลื่อนไหว

พื้นที่ปฏิบัติกิจกรรมและการเคลื่อนไหว ต้องเหมาะสมกับจำนวนเด็กและต้องกำหนดอย่างชัดเจน เพื่อที่เด็กจะสามารถทำงานได้ด้วยตนเองและทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็กหรือกลุ่มใหญ่ เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

3. พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์

พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ จัดตามความเหมาะสมซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเสียงเจียบออกจากกัน เช่น มุมบลิ๊อคอยู่ห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติอยู่ติดกับมุมบลิ๊อค มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้กับมุมศิลปะ เป็นต้น ที่สำคัญจะต้องมีของเล่น วัสดุ

อุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นอย่างเสรีประมาณวันละ 60 นาที การจัดมุมเล่นต่างๆ ควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- 3.1 ในห้องเรียนจะต้องมีมุมเล่นอย่างน้อย 3-5 มุม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ของห้องเรียน
- 3.2 ต้องมีการผลัดเปลี่ยนสื่อของเล่นตามมุมตามความสนใจของเด็ก
- 3.3 ต้องจัดให้มีประสบการณ์ที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้วปรากฏอยู่ในมุมเล่น เช่น เด็กเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ครูผู้สอนต้องจัดให้มีการเลี้ยงหนอน หรือมีผีเสื้อตัวฟ้าใส่กล่องไว้ให้เด็กดูในมุมธรรมชาติหรือมุมวิทยาศาสตร์ เป็นต้น
- 3.4 ต้องเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่นบ้าง ทั้งนี้เพื่อจูงใจให้เด็กรู้สึกการเป็นเจ้าของ อยากเรียนรู้ อยากเข้าเล่น
- 3.5 ต้องเสริมสร้างระเบียบวินัยให้กับเด็ก โดยมีการสร้างข้อตกลงร่วมกันว่าเมื่อเล่นเสร็จแล้ว จะต้องช่วยกันจัดเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อย

มุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ที่จัด มีดังนี้

มุมบล็อก มุมบล็อกเป็นมุมที่จัดเก็บบล็อกที่มีขนาดและรูปทรงต่างๆ กัน เด็กสามารถนำมาเล่นต่อประกอบกันเป็นสิ่งต่างๆ ตามจินตนาการ ตามความคิดสร้างสรรค์ของตนเองการจัด มุมบล็อกเป็นมุมที่จัดให้อยู่ห่างจากมุมที่ต้องการความสงบ เช่น มุมหนังสือ ทั้งนี้เพราะเสียงจากการเล่นก่อกำไม้อบล็อกจะทำให้ลายสมาธิเด็กที่อยู่ในมุมหนังสือได้ อยู่ห่างจากทางเดินผ่านหรือทางเข้าออกของห้อง เพื่อไม่กีดขวางทางเดินหรือเกิดอันตรายจากการเดินสะดุดไม้บล็อก

มุมหนังสือในห้องเรียนต้องมีที่เสียบสงบสำหรับให้เด็กได้ดูรูปภาพ อ่านหนังสือนิทาน ฟังนิทาน เพื่อให้เด็กได้คุ้นเคยกับตัวหนังสือ และได้ทำกิจกรรมสงบๆ ตามลำพัง หรือเป็นกลุ่มเล็กๆ การจัดมุมหนังสือเป็นมุมที่ต้องการความสงบ ควรจัดให้ห่างจากมุมที่มีเสียง เช่น มุมบล็อก มุมบทบาทสมมุติ ต้องจัดบรรยากาศจูงใจให้เด็กได้เข้าไปใช้ เพื่อเด็กจะได้คุ้นเคยกับตัวหนังสือ และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเด็ก

มุมบทบาทสมมุติ มุมบทบาทสมมุติ เป็นมุมที่จัดขึ้นเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสนำเอาประสบการณ์ที่ได้รับจากบ้าน หรือชุมชนมาเล่นแสดงบทบาทสมมุติ เลียนแบบบุคคลต่างๆ ตามจินตนาการของตน เช่น เป็นพ่อแม่ในมุมบ้าน เป็นหมอในมุมหมอ เป็นพ่อค้าแม่ค้าในมุมร้านค้า เป็นต้น การเล่นที่กล่าวมาเป็นการปลูกฝังความสำนึกถึงบทบาทสังคมที่เด็กได้พบเห็นในชีวิตจริง การจัดมุมบทบาทสมมุติ ต้องอยู่ใกล้กับมุมบล็อกเพื่อจัดให้เป็นสถานที่ต่างๆ นอกเหนือจากการจัดเป็นบ้าน เพื่อทำการสังเกตการเล่นและความสนใจของเด็กว่ามีการเปลี่ยนแปลงบทบาทการเล่นจากบทบาทเดิมไปสู่รูปแบบการเล่นอื่นหรือไม่ อุปกรณ์ที่นำมาจัดก็ต้องเปลี่ยนไปตามความสนใจของเด็กด้วยเช่นกัน ดังนั้นมุมบทบาทสมมุติจึงต้องจัดเป็นบ้าน ร้านอาหาร ร้านขายของ ร้านเสริมสวย โรงพยาบาล เป็นต้น ในขณะที่เดียวกัน อุปกรณ์ที่นำมาจัดต้องไม่เป็นอันตรายและมีความเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น

มุมวิทยาศาสตร์ มุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติ เป็นมุมเล่นที่ครูผู้สอนต้องจัดรวบรวม สิ่งของต่าง ๆ หรือสิ่งที่มีในธรรมชาติมาให้เด็กสำรวจ สังเกต ทดลอง ค้นคว้าด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการช่วย พัฒนทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ให้กับเด็ก

การจัดมุมวิทยาศาสตร์หรือมุมธรรมชาติเป็นมุมที่ต้องการความสงบคล้ายกับมุมหนังสือจึงจัด ไว้ใกล้กันเพื่อเราให้เด็กสนใจในสิ่งที่นำมาแสดง ของที่จัดวางไว้จึงควรต้องอยู่ในระดับที่เด็กหยิบ จับ ดู วัสดุอุปกรณ์เหล่านั้นโดยสะดวก และสิ่งที่นำมาตั้งแสดงนั้นต้องไม่แสดงของสิ่งเดียวกันตลอดปี แต่ควร จะปรับเปลี่ยนให้นำสนใจอยู่เสมอ

มุมศิลปะ กิจกรรมศิลปะเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาเด็กได้หลายด้าน เช่น ทางด้านกล้ามเนื้อ มือ ซึ่งจะช่วยทำให้มือของเด็กพร้อมที่จะจับดินสอเขียนหนังสือได้เมื่อไปเรียนในชั้นประถมศึกษา นอกจากนี้ยังช่วยในการพัฒนาทางอารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เด็กจะมีโอกาสทำงานตาม ลำพังและทำงานเป็นกลุ่ม รู้จักการปรับตัวที่จะทำงานร่วมกันและส่งเสริมจินตนาการ ความคิด สร้างสรรค์ ดังนั้นการจัดให้มีมุมศิลปะ จึงเป็นทางหนึ่งที่จะช่วยให้เด็กได้พัฒนามากขึ้น และยังสนอง ความสนใจและความต้องการของเด็กในวัยนี้ได้เป็นอย่างดีการจัดมุมศิลปะเป็นมุมหนึ่งที่ได้ต้องใช้ สมมติในการทำงาน จึงต้องจัดให้อยู่ในบริเวณมุมที่ต้องการความสงบเช่นกัน ควรจัดเป็นโต๊ะสำหรับให้ เด็กทำงานศิลปะ โดยมีผ้าพลาสติกหรือกระดาษปูกันเลอะเทอะก่อนทำงานและจัดวางอุปกรณ์ทำงาน ศิลปะไว้บนโต๊ะ หรือจัดให้มีกระดานขาหยั่งสำหรับเด็กเขียนภาพระบายสีน้ำ

สภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน คือการจัดสภาพแวดล้อมภายในบริเวณรอบๆ โรงเรียน มีการ จัดสนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม แต่ต้องคำนึงถึงความปลอดภัย ควรดูแลรักษาความสะอาด ปลูกต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบ ๆ บริเวณโรงเรียน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ และพัฒนาการของเด็กบริเวณสนามเด็กเล่น ต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร ดังนี้

สนามเด็กเล่น มีพื้นที่ผิวหลายประเภท เช่น ดิน ทราย หญ้า พื้นที่สำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อ รวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุด ที่เล่นน้ำ บ่อทรายพร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่นเครื่องเล่น สนามสำหรับปีนป่ายทรงตัว เป็นต้น ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตราย ต้องหมั่นตรวจตราเครื่อง เล่นให้อยู่ในสภาพที่แข็งแรงปลอดภัยอยู่เสมอ และหมั่นดูแลเรื่องความสะอาดที่นั่งเล่นพักผ่อน จัดที่นั่ง ไว้ใต้ต้นไม้ร่มเงา เพื่อใช้ทำกิจกรรมกลุ่มย่อยๆ หรือกิจกรรมที่ต้องการความสงบหรือจัดเป็นลาน นิทรรศการให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครอง

บริเวณธรรมชาติ บริเวณธรรมชาติปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พืชผักสวนครัว แต่บางพื้นที่มีบริเวณไม่มากก็ปลูกในกระบะหรือในกระถางแทน

การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

1) การจัดสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียน

1. จัดอาคารสถานที่และบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้สะอาด ปลอดภัย สวยงาม
2. สร้างบรรยากาศให้ปลอดโปร่ง สบายใจ ใกล้เคียงธรรมชาติ และกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมในชุมชน
3. มีเครื่องเล่นสนามที่ตั้งในตำแหน่งที่ปลอดภัย อยู่ในสภาพดี เครื่องเล่นควรทำจากวัสดุธรรมชาติที่หาได้ง่ายในท้องถิ่น
4. จัดบริเวณสำหรับเล่นให้มีความหลากหลายทั้งในร่มและกลางแจ้ง มีพื้นผิวแตกต่างกัน เช่น หญ้า ดินปูน ไม้ โดยคำนึงถึงความปลอดภัยและการดูแลรักษา
5. มีสถานที่ประกอบอาหารเป็นสัดส่วน สะอาด จัดสถานที่และเครื่องใช้ในการรับประทานอาหารให้สะอาด และสวยงาม
6. จัดน้ำดื่มให้พอเพียงให้เด็กดื่มได้โดยสะดวก
7. มีห้องส้วมเพียงพอ โดยให้มีขนาดและตำแหน่งที่ตั้งที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ดูแลให้สะอาด ถูกสุขลักษณะ
8. มีอุปกรณ์และสถานที่สะอาดและเหมาะสมในการทำความสะอาดร่างกาย เช่น ล้างมือ ล้างหน้าแปรงฟัน
9. จัดถังขยะให้เพียงพอและเหมาะสมกับการใช้งาน และดูแลรักษาให้ถูกสุขลักษณะ

2) การจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

ห้องเรียนแบบเปิด (Open Classroom) หนึ่งสบาย บรรยากาศเหมือนบ้าน มีเครื่องใช้อุปกรณ์ที่จัดอย่างมีระเบียบ ของใช้จะมีขนาดเหมาะสมกับเด็ก ติดกระดาน ในระดับที่เด็กสามารถใช้งานได้ มีพื้นที่ให้เด็กได้เคลื่อนไหวหรือทำกิจกรรมบนพื้นได้ ชั้นวางของมีความสูงในระดับที่เด็กสามารถหยิบใช้งานได้

3) การจัดสภาพแวดล้อมทางบุคคล

บุคลิกภาพของครู

1. ครูยิ้มแย้มแจ่มใส มีกิจกรรมรยาทแบบไทย แต่งกายเหมาะสมกับวัฒนธรรมท้องถิ่น
2. ใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน เต็มใจตอบคำถามของเด็ก พูดกับเด็กด้วยเสียงนุ่มนวลเป็นมิตร และพูดชี้แจงเหตุผลแก่เด็กด้วยน้ำเสียงปกติ

การจัดการชั้นเรียนของครู

ครูใส่ใจดูแลให้เด็กอยู่ร่วมกันในห้องเรียนอย่างมีความสุข พร้อมทั้งเรียนรู้สิทธิและหน้าที่ของตนด้วยจึงต้องมีการจัดทำข้อตกลงร่วมกัน แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ มีแนวทางปฏิบัติเมื่อเด็กไม่ทำตามข้อตกลง และแก้ไขปัญหาเมื่อมีข้อขัดแย้งเกิดขึ้น

สื่อและแหล่งการเรียนรู้

สื่อเป็นเครื่องมือของการเรียนรู้ ทำหน้าที่เป็นตัวกลางถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจความรู้ลึก เพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์ สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาทางด้านร่างกายอารมณ์และจิตใจและสติปัญญา ตลอดจนเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม ให้แก่เด็กมีระบบในการควบคุมสื่ออย่างเป็นระบบ มีผู้ดูแลรับผิดชอบ มีกระบวนการดังนี้

1. **การจัดหา** มีการสอบถามความต้องการในการใช้สื่อของครูผู้สอน โดยให้แต่ละห้องนำเสนอ ทุกต้นปีการศึกษา
2. **การจัดเก็บ** สื่อทุกประเภทมีทะเบียนคุม มีเอกสารชัดเจน
3. **การจัดการ** เมื่อลงทะเบียนแล้วจะแยกให้ครูประจำชั้นรับได้ เก็บได้โดยให้แต่ละห้องนำเสนอ ทุกต้นปีการศึกษา
4. **การซ่อม** จะมีการสำรวจสื่อทุกสิ้นภาคเรียน เพื่อดูว่าสื่อใดชำรุดจะซ่อมบำรุงหรือจำหน่าย

ลักษณะของสื่อ แบ่งออกเป็น ๕ ประเภท

1. **สื่อธรรมชาติ** หมายถึง สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น พืช ผัก ผลไม้ ดิน หิน เป็นต้น
2. **สื่อสิ่งพิมพ์** หมายถึง หนังสือและเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เช่น เอกสาร หนังสือ ตำรา นิตยสาร หนังสือพิมพ์ วารสาร จุลสาร แผนที่ แผนภูมิ ตาราง สถิติกราฟ เป็นต้น
3. **สื่อวัสดุและอุปกรณ์** หมายถึง วัสดุที่ประดิษฐ์เพื่อประกอบการเรียน เช่น บัตรคำ หุ่นจำลอง เกมการศึกษา เครื่องมืออุปกรณ์ทดลอง เป็นต้น
4. **สื่อที่ไม่ใช้ความเรียง** หมายถึง สื่อที่ไม่มีตัวหนังสือกำกับ เช่น สัญลักษณ์ต่าง ๆ เครื่องหมายต่าง ๆ
5. **สื่อเทคโนโลยี** หมายถึง สื่อการเรียนรู้ที่ได้ผลิตขึ้น เพื่อใช้ควบคู่กับเครื่องมือโทรทัศน์ วัสดุ หรือ เครื่องมือที่เป็นเทคโนโลยีใหม่ๆ เช่น เทปบันทึกภาพ (วีดีทัศน์) แถบบันทึกเสียง สไลด์ คอมพิวเตอร์ ซีดี วีซีดี เป็นต้น

โรงเรียนต้องจัดบรรยากาศทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัย บุรณาการการเรียนรู้ผ่านการเล่นที่สนุกสนาน โดยได้ดำเนินการจัดแหล่งเรียนรู้ดังนี้

1. ภายในห้องเรียน เน้นความปลอดภัย สะอาด สวยงาม ภายในห้องมีมุมประสบการณ์หรือศูนย์การเรียนรู้และสื่ออุปกรณ์ที่แข็งแรง สวยงามปลอดภัย และเพียงพอกับจำนวนเด็ก เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากการสัมผัสทั้ง 5 สำหรับมุมประสบการณ์ หรือศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ มุมบ้าน มุมหมอ มุมร้านค้า มุมวิทยาศาสตร์ มุมหนังสือ มุมบล็อก มุมดนตรี เป็นต้น

2. ภายในโรงเรียนจัดให้มีบรรยากาศที่สะอาด ร่มรื่น สวยงาม เป็นระเบียบ ปลอดภัย มีต้นไม้มากมายหลายชนิด พันธุ์ไม้ต่างๆ และห้องสำคัญต่างๆ ในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล และอื่น ๆ

3. ภายนอกโรงเรียน คือ สถานที่ต่าง ๆ เช่น วัด โบสถ์ มัสยิด โรงพยาบาล เทศบาล สถานีตำรวจ ที่ว่าการอำเภอ องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด ศาลากลางจังหวัด สถานีดับเพลิง ตลาดและอื่นๆ ได้กำหนดพาเด็กไปศึกษาเรียนรู้ตามโอกาสที่การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

การใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้

อุปกรณ์ของมอนเตสซอรีแต่ละชั้นจะมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ จุดเน้นอยู่ที่การรับรู้โครงสร้างของอุปกรณ์ที่จัดไว้เพื่อทำให้เกิดการรับรู้โดยผ่านทางประสาทสัมผัสและการเคลื่อนไหวอุปกรณ์แต่ละชั้นครูจะต้องสาธิตวิธีการใช้อุปกรณ์ให้เด็กดูก่อน

อุปกรณ์พื้นฐานแบบมอนเตสซอรีมีดังนี้

1. อุปกรณ์สำหรับแบบฝึกหัดกลุ่มประสบการณ์ชีวิต

- กรอบไม้ชุดเครื่องแต่งกาย
- ตีดกระดุมใหญ่ • ตีดกระดุมเล็ก • ตีดแปะ. • รูดซิปป
- ตีดตะขอ • ตีดเข็มกลัด • คาดเข็มขัด • ร้อยตาไก่ • ผูกโบว์
- อุปกรณ์สำหรับซักและรีดผ้า
- อุปกรณ์ชุดทำความสะอาดรองเท้า
- อุปกรณ์ทำความสะอาดห้อง
- ไม้กวาดชนิดต่างๆ • ผ้าเช็ดพื้น • ตะแกรงซ้อนขยะ
- วัสดุทำความสะอาดสำหรับอุปกรณ์การล้างในห้องเรียน
- อ่าง • ฟองน้ำ • ถังน้ำ • แปรง • เข็ยกน้ำ
- ถ้วยชามและช้อมส้อมสำหรับอาหารกลางวัน
- อุปกรณ์ทำสวนวัสดุสำหรับงานที่ปฏิบัติด้วยมือ
- ดินเหนียว • สีน้ำ
- อุปกรณ์ทางพลศึกษา
- เส้นบนพื้น • บอร์ดคู่

2. อุปกรณ์ด้านประสาทสัมผัสประสาท

- สัมผัสทางตา.....มิติ
- ทรงกระบอกมีจุดทำด้วยไม้ซึ่งมีความแตกต่างในความสูงเส้นผ่าศูนย์กลางและความแตกต่างทั้งในด้านความสูงและเส้นผ่าศูนย์กลาง
- อุปกรณ์ที่เรียงลำดับตามขนาด 3 ชุด.....ลูกบาศก์และปริซึม
- ประสาทสัมผัสทางตา.....รูปร่าง
- ตู้กรอบรูปส่งเรขาคณิตทำด้วยไม้จำนวน 33 แผ่น
- บัตรภาพชุดรูปทรงเรขาคณิต ชุดของรูปทรงที่บ เส้นรอบนอกหนา เส้นรอบนอกบาง
- ชุดรูปสามเหลี่ยมสร้างสรรค์ 4 ชุด ซึ่งความยากจะเพิ่มขึ้นในแต่ละชุดและประกอบด้วยรูปสามเหลี่ยมหลายรูปแบบ

- รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า รูปสามเหลี่ยม รูปหลายเหลี่ยมรูปทรงเรขาคณิตที่ผิดปกติ มีความแตกต่างกันในขนาด มุม และด้าน
- ประสาทสัมผัสทางตา.....สี
 - แถบสี 3 ชุดสีชุดเริ่มต้น ชุดที่ 2 และชุดสี เพื่อเรียงลำดับสีอ่อน แก่
- ประสาทสัมผัสทางการสัมผัส.....โครงร่าง
 - กระดาษสัมผัส และแผ่นไม้ กระดาษทรายเรียงลำดับหยาบ-เรียบ ผ้าเรียงลำดับสีและโครงสร้า
- ประสาทสัมผัสทางการสัมผัสและการจะประมาณน้ำหนัก
 - แผ่นไม้ประกอบด้วยไม้ 3 ชนิด ซึ่งเรียงน้ำหนักจะเบา-หนัก
- ประสาทสัมผัสเกี่ยวกับอุณหภูมิ
 - ขวดบรรจุน้ำทำด้วยโลหะ
- ประสาทสัมผัสทางการสัมผัสพิจารณามิติและของแข็งทรงทึบโดยใช้ความจำทางด้านกล้ามเนื้อและตา
 - แท่งรูปทรงเรขาคณิตทึบ ทำด้วยไม้
 - วัสดุต่างๆ เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบ
- ประสาทสัมผัสทางหู
 - ระฆังชุดทองเหลือง 2 ชุด อยู่บนฐานไม้สำหรับความแตกต่างของเสียงและศึกษาดัวโน้ต

3. อุปกรณ์สำหรับการศึกษาด้านวิชาการ

- การเตรียมสำหรับการเขียน
 - อักษรกระดาษทราย พลาสติกและแบบแข็ง
 - ดินสอสีและกระดาษ
- การนำไปสู่การเรียนรู้คณิตศาสตร์
 - ปริซึมไม้ แต่ละส่วนทำสีสลับกันคือแดงสลับกับน้ำเงิน
 - กล่องนับแท่งไม้ / นับตะเกียบ ที่มีไม้จำนวนเพียงพอสำหรับนับ ลงไปในกล่องที่เรียงเลข 0-9
 - พลาสติกสำหรับนับและบัตรเลขที่ 1-10
 - บัตรเลขกระดาษทราย
 - ลูกปัดสีของหน่วย สิบล ร้อย พัน
 - แผ่นไม้สลักเลขที่มีช่องสำหรับแถบไม้ใส่ได้สำหรับ 10 ถึง 90
- อุปกรณ์สำหรับการศึกษาด้านพฤกษศาสตร์
 - ชุดแผ่นไม้สำหรับศึกษารูปทรงของใบดอกไม้และต้นไม้
 - ภาพแผนที่ที่ร่างไว้สำหรับศึกษาประเทศ เมืองหลวง และธง
- อุปกรณ์สำหรับดนตรี
 - ชุดของแผงไม้สำหรับศึกษาตัวโน้ต

แหล่งเรียนรู้

ที่	ชื่อแหล่งเรียนรู้	ที่ตั้ง
1	แปลงเกษตรสาธิต การปลูกพืชแบบ ปลูกลงดินและปลูกในน้ำ	รอบๆ ที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านอ้อเจ้า
2	นาข้าว	รอบๆ ที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านอ้อเจ้า

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการเด็กอายุ 3-4 ปี เป็นการประเมินพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็น ส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ทั้งนี้ให้มุ่งนำข้อมูลการประเมินมาพิจารณา ปรับปรุง วางแผนการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริม ให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตร การประเมินพัฒนาการควรยึดหลัก ดังนี้

1. ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาเด็ก
2. ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
3. สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน
4. ประเมินอย่างเป็นระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจัดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน
5. ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะสมกับเด็ก

การประเมินพัฒนาการเป็นกระบวนการต่อเนื่องให้ครอบคลุมพัฒนาการเด็กทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อนำผลมาใช้วางแผนจัดกิจกรรมให้เด็กแต่ละคนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ จัดให้มีการประเมินอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านเป็นการประเมินสถานการณ์ปกติขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและช่วงเวลาต่างๆ ได้แก่ การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนา การบันทึกพฤติกรรมเด็กและวิเคราะห์ข้อมูล ผลงานที่เก็บอย่างเป็นระบบ แล้วนำข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการมาสรุปเพื่อเขียนรายงานผลพัฒนาการลงในสมุดรายงานประจำตัวเด็กทุกภาคเรียน และรายงานให้ผู้ปกครองทราบอย่างชัดเจน และต่อเนื่องโดยดำเนินการต่อไป

ก่อนเรียน จัดทำข้อมูลของเด็กเป็นรายบุคคล โดยให้ผู้ปกครองกรอกข้อมูลและสัมภาษณ์ผู้ปกครองเช่น ข้อมูลทั่วไป ประวัติสุขภาพ ลักษณะนิสัย

ระหว่างเรียน จัดทำเครื่องประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริง ด้วยวิธีการที่หลากหลายเหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลายๆ ด้าน ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์การวิเคราะห์ข้อมูล จากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบบันทึกการเรียน บันทึก

สุขภาพ และบันทึกกิจกรรมต่างๆแล้วนำข้อมูลที่ได้มาจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาเด็กให้สอดคล้องกับความสามารถหรือพัฒนาการแต่ละด้านของเด็ก

หลังเรียน มีการนำข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการมารวบรวมสรุปและเขียนรายงานผลพัฒนาการลงในสมุดรายงานประจำตัวทุกภาคเรียน

เกณฑ์การประเมินพัฒนาการ คือ การนำผลประเมินมาสรุปและจัดระบบพัฒนาการ ดังนี้

- 1 : **ระดับปฏิบัติได้** หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมได้คล่องหรือเชื่อมั่น
- 2 : **ระดับปฏิบัติได้บางครั้ง** หมายถึง สามารถแสดงพฤติกรรมได้แต่บางครั้งไม่คล่องหรือไม่มั่นคง
- 3 : **ระดับควรส่งเสริม** หมายถึง ยังแสดงพฤติกรรมได้ไม่ชัดเจน

การประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการระดับปฐมวัยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้คือ

1. ประเมินพัฒนาการประจำแต่ละกิจกรรม
2. ประเมินพัฒนาการประจำวัน
3. ประเมินพัฒนาการประจำภาค / ปี

วิธีประเมินพัฒนาการ

1. การสังเกต
 - 1.1 ครูสังเกตเด็กตลอดเวลา เช่น ขณะเรียน เล่น และร่วมกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษา การเรียนกิจกรรมเสรีทั้งเป็นกลุ่ม และรายบุคคลสม่ำเสมอ
2. การสัมภาษณ์ คือ การสนทนากับเด็กเป็นรายบุคคล และเป็นกลุ่ม อาจจะมีการบันทึกการสนทนาด้วยเพื่อหาวิธีการแก้ไข หรือทำให้ทราบว่าประสบผลสำเร็จหรือไม่
3. ตรวจผลงานและวิเคราะห์ข้อมูล

การประเมินผลการสอนแบบมอนเตสซอรี

การประเมินผลการสอนแบบมอนเตสซอรีใช้การสังเกตความสามารถในการทำ กิจกรรมของเด็กในแต่ละกลุ่มวิชา สังเกตการใช้อุปกรณ์การเรียนแต่ละชั้นของเด็ก นอกจากนี้มีแบบการประเมินผลความสามารถของนักเรียนในการใช้อุปกรณ์ต่างๆ โดยลงวันที่หรือชี้เครื่องหมายถูกต้องหลังรายการอุปกรณ์

การประเมินความสามารถโดยรวม แบ่งออกเป็น 3 ระดับได้แก่

- เด็กมีพัฒนาการเป็นที่น่าพอใจ
- เด็กกำลังอยู่ในขั้นพัฒนา
- เด็กยังต้องการความช่วยเหลือ

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา

การนำกรอบการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปใช้ และมีการพัฒนาผู้ดูแลเด็ก ให้มีความรู้ ความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 คู่มือหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี) และดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาปฐมวัย มีดังนี้

1. การเตรียมความพร้อม

- สร้างความตระหนัก
- พัฒนาบุคลากร
- จัดระบบสารสนเทศ
- จัดระบบบริหารจัดการในรูปแบบกรมการ

2. การจัดหลักสูตร

- แผนการจัดประสบการณ์ของครูแต่ละคน
- หลักสูตรรายชั้นตลอดปีการศึกษา (หน่วยการเรียนรู้ กิจกรรม)

3. การสนับสนุนคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

- ระบบการประเมินพัฒนาการ
- การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- การพัฒนาและเลือกใช้สื่อ
- การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

4. การบริหารจัดการ

- งานวิชาการ
- งานบุคลากร
- งานธุรการ การเงินและพัสดุ
- งานกิจการนักเรียน
- งานอาคารสถานที่
- งานความสัมพันธ์กับชุมชน

5. การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล

- หน่วยงานต้นสังกัด
- คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ
- คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

6. สรุปและรายงาน

- สรุปการประเมินตนเองของสถานศึกษา
- รายงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
- รายงานผู้ปกครอง

- รายงานประชาชน
- รายงานหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อขอรับการสนับสนุน

7. การปรับปรุงและการพัฒนา

- ปรับแผนปฏิบัติงานปีต่อไป
- ปรับปรุงหลักสูตร
- ปรับปรุงการบริหารจัดการ
- ปรับปรุงระบบสนับสนุนคุณภาพ
- ปรับปรุงแผนการประเมินการณ

ทั้งนี้ หลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาปฐมวัย สำหรับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม ชุมชน ท้องถิ่น และปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับ ธรรมชาติ และการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยมีจุดหมายคือ มุ่งให้เด็กมีพัฒนาทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา อย่างเหมาะสมกับวัย ความสามารถและความแตกต่างของบุคคล เพื่อพัฒนาเด็กให้เกิดความสุขในการเรียนรู้ เกิดทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์แก่เด็ก

การบริหารจัดการหลักสูตร

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านออเจ้า ดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อม ประชุมบุคลากร และแต่งตั้งกรรมการ
2. การวางแผน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ กำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน
3. การนำหลักสูตรสถานศึกษาระดับการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติ
4. การนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผล
5. สรุปผลการดำเนินงาน
6. ปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงาน

ภาคผนวก

ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลเด็ก

เด็กนักเรียน จำนวน 120 คน โดยมี ชาย 70 คน หญิง 50 คน

ข้อมูลบุคลากร

โดยมีผู้ดูแลประกอบ ด้วย ครู จำนวน 11 คน

ครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 5 คน

ผู้ช่วยครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 4 คน

ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 2 คน

ข้อมูลอาคารสถานที่

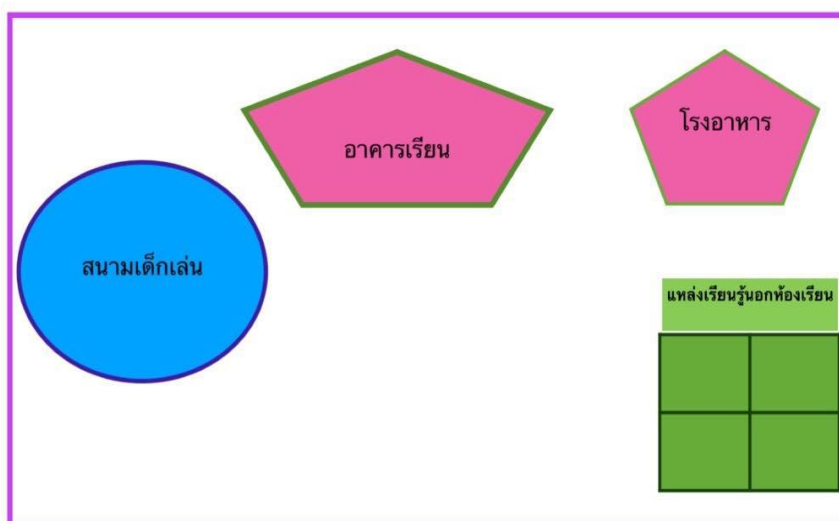
ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านอ้อเจ้า มีอาคารเรียน ห้องเรียน จำนวน 1 หลัง ประกอบด้วย

1. ห้องเรียน จำนวน 5 ห้อง
2. ห้องพยาบาล จำนวน 1 ห้อง
3. ห้องธุรการ จำนวน 1 ห้อง
4. ห้องส่งเสริมพัฒนาการ จำนวน 1 ห้อง
5. ห้องสื่อการเรียนการสอน จำนวน 1 ห้อง
6. ห้องน้ำ-ห้องส้วม จำนวน 10 ห้อง
7. อาคารประกอบ จำนวน 1 หลัง ได้แก่ โรงอาหาร ขนาด กว้าง 6 เมตร ยาว 11.50 เมตร
8. สนามเด็กเล่น

แหล่งเรียนรู้

1. แปลงเกษตรสาธิต แบบปลูกลงดินและปลูกในน้ำ
2. นาข้าว

แผนผังบริเวณศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านอ้อเจ้า

ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน

- วัด
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล
- ตลาดนัด
- สถานีตำรวจ
- สหกรณ์ชุมชน

ข้อมูลผู้ประกอบการ

1. อาชีพเกษตรกร ร้อยละ 75
2. ค้าขาย ร้อยละ 10
3. รับจ้าง ร้อยละ 8
4. ข้าราชการ ร้อยละ 7

รายชื่อคณะกรรมการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านออบเจ้า

หัวหน้าศูนย์	นางวาสนา ต่อชีพ	ประธาน
รองหัวหน้าศูนย์	นางธนัญชน วงศ์สุนทร	กรรมการ
ฝ่ายวิชาการ	นางสาวพิศมัย คนเพียร	เลขา
ครู	นางสาวนริสรา เหล่าภักดี	ผู้ช่วยเลขา
ตัวแทนผู้ประกอบการ	นางสาวอุบล แก่งสันเทียะ	กรรมการ
ตัวแทนชุมชน	นางนันทน์ภัส พิมลิม	กรรมการ
นักวิชาการกองการศึกษา	นางสุภาพร บุญโยธา	กรรมการ